

Analiza pasivnih elektronskih vezij

2. Vaja: Meritve na RL in LR vezju

Navodila za delo:

1) Meritve na RL vezju

Izberite upor 470Ω in tuljavo ($5 \text{ mH} \div 20 \text{ mH}$) in sestavite **RL vezje**, ter opravite sledeče meritve:

- na generatorju nastavite primerni nivo sinusnega vhodnega signala (npr. 0dB) in s spremenjanjem frekvence signala na generatorju poiščite **mejno frekvenco f_m** vezja (3dB),
- na podlagi primerne nastavite frekvenc* izmerite nivoje izhodne napetosti (v dB) in fazni kot ($\pm\varphi$) med vhodno in izhodno napetostjo,
- opravite od 5 do 10 meritv in sicer več v tistem delu, kjer se vrednosti močneje-hitreje spreminjajo,
- opazujte vpliv lastne kapacitivnosti tuljave in vpliv kapacitivnosti kablov na lastno resonanco realne tuljave,
- rezultate vnesite v logaritemsko mrežo in narišite **napetostno in fazno karakteristiko**,
- v obeh karakteristikah **označite mejno frekvenco f_m** vezja ($-3 \text{ dB}, 45^\circ$),
- iz napetostne karakteristike ocenite približno strmino slabljenja izhodnega signala (v dB/okt. ali dB/dek.),
- narišite kazalčni diagram pri mejni frekvenci.

* Za meritve izbirajte take frekvence, ki so enostavno razvidne iz logaritemske porazdelitve (npr.: $1 \text{ kHz}, 2 \text{ kHz}, \dots, 10 \text{ kHz}, 20 \text{ kHz}, 50 \text{ kHz}, \dots$). Niso primerne vrednosti npr.: $1,5 \text{ kHz}, 12 \text{ kHz}, 25 \text{ kHz}, \dots$ ker jih je težko razbrati iz logaritemske mreže.

2) Meritve na LR vezju

Z istimi komponentami sestavite **LR vezje** in opravite enake meritve kot pod točko ena, ter rezultate vnesite v ista diagrama. Primerjajte karakteristike obeh vezij in analizirajte vpliv lastne (med ovojne) kapacitivnosti realne tuljave.

3) Meritev časovne konstante

Meritve pri LR vezju

Izbrane vrednosti komponent:

$R = \underline{\hspace{2cm}} [\Omega]$, $L = \underline{\hspace{2cm}} [mH]$, $R_{LS} = \underline{\hspace{2cm}} [\Omega]$ R_{LS} - je ohmska upornost tuljave (izmerjena z ohmetrom).

1) Meritev na RL vezju:

Osnovne enačbe:

$$\tau_{RL} = L/R \quad \text{oz. pri realni tuljavi:} \quad \tau_{RL} = L/(R+R_{LS}); \quad X_L = \omega \cdot L = 2 \cdot \pi \cdot f \cdot L;$$

$$f_m = \frac{1}{2 \cdot \pi \cdot \tau} = \frac{1}{2 \cdot \pi \cdot \left(\frac{L}{R+R_{LS}} \right)} \quad \frac{|U_{izh}|}{|U_{vh}|} = \frac{R + R_L}{\sqrt{(R + R_L)^2 + X_c^2}} \quad Au[dB] = U_{Izh}[dB] - U_{vh}[dB]$$

Rezultati Meritev:

Tabela za vnos izmerjenih oz. izračunanih vrednosti:

f [Hz]					$f_m =$					
$U_{vh}[dB]$										
$U_{Izh}[dB]$										
$A_u[dB]$										
$\phi [^\circ]$										

$\tau_{RL} = L/(R+R_{LS}) = \underline{\hspace{2cm}}$; $\omega_m = 1/\tau = \underline{\hspace{2cm}}$; $f_m = \underline{\hspace{2cm}}$

2) Meritev na LR vezju:

Kazalčni diagram (narišite sami):

Rezultati meritev:

Tabela za vnos izmerjenih oz. izračunanih vrednosti:

f [Hz]						<i>f_m</i> =					
U_{Vh}[dB]											
U_{Izh}[dB]											
A_u[dB]											
φ [°]											

$$\tau_{RL} = L/(R+R_{LS}) = \underline{\hspace{2cm}}; \omega_m = \underline{\hspace{2cm}}; f_m = \underline{\hspace{2cm}}$$

Grafični prikaz meritnih rezultatov:

Amplitudno-frekvenčna karakteristika RL in LR vezja:

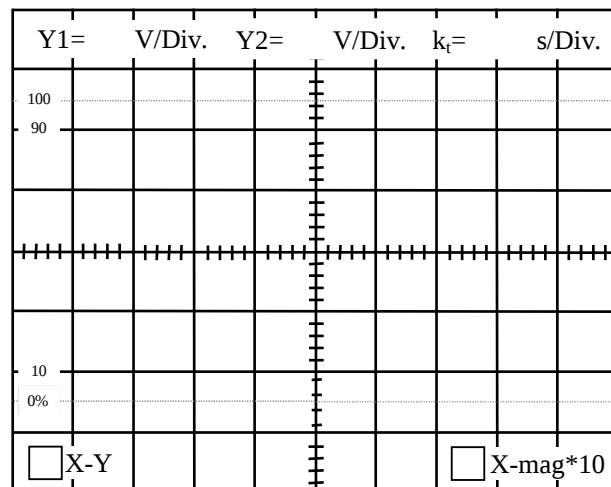
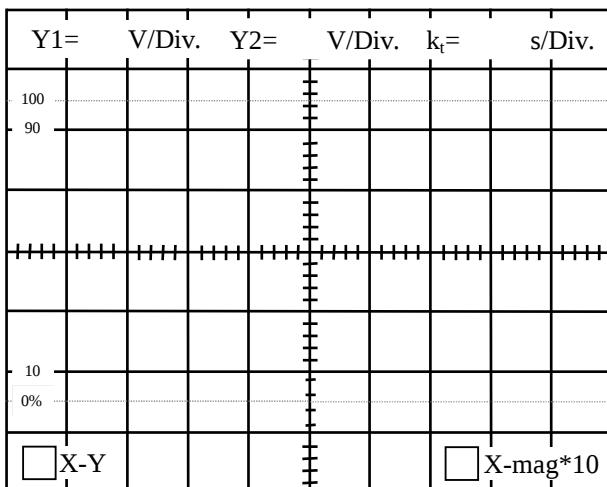
Fazno-frekvenčna karakteristika RL in LR vezja:

3. Meritev časovne konstante

- Na generatorju izberite signal pravokotne oblike in nastavite takšno frekvenco, da bo prehodni pojav v oscilogramu izhodne napetosti končan,
  - osciloskop nastavite tako, da bo pri kalibrirani časovni bazi vidno čez cel zaslon samo 1- 2 periodi signala izhodne napetosti,
  - na generatorju nastavite tak nivo signala, da bo amplituda signala na izhodu vezja obsegala 5 razdelkov - v tem primeru je možno oceniti trenutno vrednost signala v procentih,
  - s pomočjo premikanja slike po zaslonu izberite primerno postavitev prehodnega pojava in ocenite čas v katerem signal naraste na 63% končne vrednosti oz. 37% začetne vrednosti,
  - preverite kalibriracijo časovne baze in iz oscilograma izmerite velikost časovne konstante τ vezja
  - primerjajte velikost izmerjene časovne konstante z izračunano.

Meritev pri **RL** vezju

Meritev pri LR vezju

$$f_m = \dots ; \tau_{LR} = L/(R+R_{LS}) = \dots ; \omega_m = 1/\tau = \dots ; f_m = \dots$$

$$\tau_{LR\text{ izm.}} = \dots ; \quad f_{m\text{ izr.}} = \dots$$